

treball de redacció

Els agermanaments, entre el protocol i la cooperació

Maria Solaní

Per la Federació Mundial de Ciutats Unides (FMCU) l'agermanament és la forma més acabada de cooperació entre ciutats. Neix del

desig de construir la Pau amb la participació de tots els ciutadans i amb la voluntat d'implicar tota la població. En aquest sentit la Carta d'Agermanaments de la FMCU diu: *L'agermanament és universal i cap restricció, especialment de caire geogràfic, pot limitar el seu camp d'acció. Només cal tenir present el respecte per set principis fonamentals: no discriminació, no ingerència, la lliure circulació de persones i d'informació, la cultura, l'educació bilingüe i la solidaritat.* Per als ciutadans, però, que formen part de les ciutats agermanades, aquest pacte, en el millor dels casos, és un titular a la premsa local el dia següent de la seva signatura. Només els agermanaments celebrats en ciutats de països subdesenvolupats desperten algun interès. La pèssima situació econòmica que pateixen els ajuntaments no aconsella signar acords d'agermanament sinó és en el marc de la col·laboració i la implicació de tots els ciutadans com proposen els agermanaments de cooperació.

La Pau després de la Guerra

L'origen dels agermanaments és molt nou. Fou després de la II Guerra Mundial que els agermanaments s'utilitzaren com a resposta a la guerra. Mitjançant aquesta expressió, per una banda es volien consolidar els llaços creats entre aliats i per altra estimular la reconciliació entre pobles que fins feia poc se saludaven amb les armes.

Els primers agermanaments es donaren al principi dels anys cinquanta entre diferents ciutats canadenques, nord-americanes, angleses i franceses amb ciutats alemanyes. Al final de la dècada dels cinquanta se signà el primer agermanament entre una ciutat de l'est d'Europa i una ciutat de l'oest. Dijon i Stalingrad van voler, així, obrir una nova via de diàleg entre l'est i l'oest.

Avui, trenta anys després d'aquells primers pactes de bones intencions, a Europa hi ha signats entre 3.000 i 4.000 agermanaments. La majoria d'ells són signats entre diferents ciutats europees entre si i els menys entre ciutats europees i ciutats de zones subdesenvolupades.

Apropament dels pobles

Un agermanament és un acord adoptat entre dues o més entitats locals, mitjançant el qual s'estableixen vincles de relació i amistat permanents que afavoreixen l'intercanvi d'experiències i cooperació mútues, tant en el terreny cultural, com en el terreny polític i econòmic. Aquesta seria una definició clàssica d'agermanament, una definició que porta implícita els principis generals de la Carta de l'Agermanament: la cultura, la no ingerència, la no discriminació, l'educació bilingüe i la solidaritat. Per educació bilingüe la FMCU entén que totes les persones tenen dret al coneixement profund de la seva llengua materna i al coneixement útil d'una llengua viva de comunicació mundial. S'entén, doncs, que mitjançant l'agermanament les dues ciutats implicades treballaran en el foment de la llengua de l'altra en la seva pròpia ciutat. Això facilitarà la comunicació entre les poblacions respectives i afavorirà l'intercanvi cultural, etc.

Per cultura el paper signat interpreta que les dues ciutats compartiran idees, tècniques, productes sense finalitats personals, partidistes o polítiques. Per solida-

Recepció al pati de l'ajuntament de Sant Feliu de Guíxols dels representants de les diferents ciutats agermanades. A l'esquerra i de dalt a baix, actes d'agermanament de la ciutat de Girona amb Bluefields (Nicaragua) i Albí (França).

Visita del jutge de l'Illa de Pasqua al Moai de la plaça Illa de Pasqua d'Olot.

NURI PARES

Inauguració de l'exposició "Setmana de Palafrugell a Mirepoix" (França).

Solidaritat: camions gironins per a Nicaragua

ritat entenen l'agermanament amb països del Tercer Món. La no discriminació persegueix la no exclusió de cap ciutat, i la no ingerència vol dir que mitjançant l'agermanament ningú no podrà immiscuir-se en els afers interns de l'altra ciutat.

D'aquests principis generals l'únic que sembla que respecta tot agermanament és el de la no ingerència. La relació de dues ciutats agermanades acaba el dia després dels fastos de l'acte oficial de signatura. Això, almenys, és el que passa amb la majoria de les ciutats gironines agermanades amb ciutats de França, Itàlia, Alemanya o Suïssa. O això, almenys, és el que creuen molts ciutadans, per als quals l'acte d'agermanament és censurable a partir del moment que l'acte protocolari de la signatura costa a l'ajuntament tants diners, diu Núria Gil, com la celebració d'una festa major, amb la diferència que amb la festa major ens divertim tots i amb un agermanament només es diverteixen uns quants. Núria Gil, té 29 anys, és mestra i viu a Blanes des de fa 20 anys; jo no m'oposo als agermanaments, —explica— jo m'oposo a que siguin actes que en el millor dels casos serveixin perquè les respectives oficines de turisme tinguin informació sobre la ciutat amb qui està agermanada. Si això és tot, no val la pena els diners que s'han gastat per aconseguir-ho.

Molta gent, però, no té una opinió formada al respecte: creu recordar que ha llegit quelcom a la premsa relacionat amb el tema dels agermanaments, però no sap quines són les ciutats agermanades amb la seva i confessa no sentir cap interès especial pel tema.

Els agermanaments de Girona

Miquel Fañanàs, regidor de l'Àrea d'Informació Ciutadana de l'Ajuntament de Girona, creu que els agermanaments afavoreixen l'intercanvi en el camp de la cultura, l'educació, les activitats comercials i permeten conèixer realitats d'altres països. A Girona hem après unes quantes coses dels agermanaments —diu Miquel Fañanàs, i continua—, la Fira de les Rebaixes, per exemple, la vam fer inspirats en una fira similar que se celebra a Reggio Emilia. El «servei de certificats a domicili» també el vam crear a partir d'una experiència realitzada a Reggio Emilia. Després, els de Barcelona s'ho van co-

piar de nosaltres. A partir de l'agermanament amb la ciutat d'Albí, la Caixa de Girona i la Cambra de Comerç s'han agermanat amb les entitats respectives d'Albí. L'Associació de malats del cor de Girona també s'ha agermanat amb la seva homòloga de la ciutat francesa, i en aquests l'Associació de Sords d'Albí s'ha posat en contacte amb l'Associació de Sords de Girona. En el terreny comercial, l'Ajuntament d'Albí i el de Reggio Emilia han participat en les nostres Fires, i nosaltres en les seves.

El regidor gironí reconeix, però, que la majoria dels actes organitzats amb les ciutats agermanades no transcendeixen als ciutadans i en aquest sentit una relació que hauria de ser entre ciutadans es limita a una relació entre institució i institució. L'Ajuntament de Girona està agermanat amb tres ciutats. A més a més de la francesa Albí i la italiana Reggio Emilia, està agermanat amb la ciutat nicaragüenca de Bluefields. L'agermanament amb Bluefields —explica Fañanàs— és un agermanament de solidaritat signat al final de l'any 1987 a petició del Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i de 40 entitats de la ciutat.

El finançament i el cas d'Arbúcies

És difícil conèixer amb exactitud els diners que pot costar-li a un ajuntament organitzar un acte protocolari per a la signatura d'un agermanament. La majoria dels ajuntaments s'estimen més parlar de contrapartides, tot i que asseguruen que el cost és ínfim.

Pel contrari, l'alcalde d'Arbúcies, l'independent Jaume Soler, creu que el cost econòmic que representen els agermanaments és excessiu donada la precarietat econòmica dels ajuntaments. Jo crec —diu— que en aquests moments ja no es fan agermanaments nous i els que es fan són de cooperació perquè permeten la participació de tots els ciutadans. Arbúcies està agermanada des de l'any 1989 amb la ciutat nicaragüenca de Palacagüina i per a Jaume Soler aquest agermanament forma part de la vida municipal. El nostre no és un agermanament folklòric, sinó de solidaritat, de cooperació. Tot i així, Jaume Soler assegura que el 30% de la població d'Arbúcies hi està en contra, enfront d'un 30% que l'assumeix i col·labora i un 40% que, tot i ésser indiferent, col·labora ocasionalment.

Quilalí agermanada amb Salt

Signatura dels protocols d'agermanament entre Figueres i Marignane (1969)

Llibres gironins a una biblioteca de Bluefields (Nicaragua)

Agermanaments dels municipis de Girona

	<i>amb França</i>
Banyoles.....	Ceret
Besalú.....	Ria Cirac
Blanes.....	Villenave d'Ornon
Calonge.....	Sant Pau de Fenollet
Castelló d'Empúries.....	Elna
Figueres.....	Marignane
Girona.....	Albí
La Vajol.....	Illes Morellas
Maçanet de Cabrenys.....	Reiniers
Olot.....	Thuïr i Salon de Provence
Palafrugell.....	Mirepoix
Ripoll.....	Prada del Conflent
Sant Feliu de Guíxols.....	Bourg de Peage
Sant Joan les Fonts.....	Ydes

	<i>amb Nicaragua</i>
Arbúcies.....	Palacagüina
Girona.....	Bluefields
Salt.....	Quilali
Torroella de Montgrí.....	San Juan del Sur
Torroella de Montgrí.....	Granada

	<i>amb Itàlia</i>
Girona.....	Reggio nell'Emilia
Platja d'Aro.....	amb més d'una ciutat de la província de Verona
Ripoll.....	Prada del Conflent

	<i>amb altres ciutats d'Espanya</i>
Campdevàrol.....	Valldemosa
Figueres.....	Alcalá la Real
Palafrugell.....	Blanes
Palafrugell.....	Pozo Halcón (Jaén)

	<i>altres</i>
Figueres.....	Neuköll (Alemanya)
Santa Coloma de Farners.....	Iquique (Xile)
Olot.....	Illa de Pàsqua (Xile)

Font: Comité Español de Ciudades Unidas, CECU.

Els agermanaments-cooperació

La Federació Mundial de Ciutats Unides parla de dos tipus d'agermanaments: els clàssics i els de cooperació. Els agermanaments clàssics són els que se celebren entre ciutats amb un nivell econòmic o cultural similar, i amb una estructura de població també similar. En els agermanaments-cooperació un dels associats pertany al tercer món i en aquests casos l'intercanvi afavoreix programes de promoció i desenvolupament.

A les comarques gironines només sis dels 25 ajuntaments que estan agermanats ho han fet amb ciutats de països subdesenvolupats. Arbúcies, Girona, Salt, Torroella de Montgrí, Santa Coloma de Farners i Sarrià s'han agermanat amb, respectivament, Palacagüina, Bluefields, Quilali, San Juan del Sur, Granada (de Nicaragua), Iquique (de Xile), i Akono (del Camerun).

En un manifest publicat per la FMCU, l'any 1970, es feia una crida per tal que els municipis prenguessin accions dirigides a lluitar en contra del racisme, la discriminació, la protecció de la natura i del medi ambient, i la recerca d'un nou ordre mundial que elimini les desigualtats i les hegemonies. En aquest sentit, FMCU aconsella la celebració dels agermanaments-cooperació perquè representen el marc idoni per al coneixement mutu i la solidaritat entre els pobles.

Les fórmules habituals de cooperació són les aportacions econòmiques que generalment provenen del pressupost municipal, tot i que una part important es recapta entre els ciutadans a partir de campanyes de sensibilització i de recollir-

da de fons com, per exemple, l'organitzada a Sarrià. Sarrià de Ter, agermanada amb la ciutat camerunesa d'Akono des de fa tan sols uns mesos, ha iniciat una campanya de venda de pins amb l'escut i la bandera de la població per subvencionar la construcció de dos pous d'aigua. Cada pou costa unes 25.000 pessetes i l'Ajuntament de Sarrià espera subvencionar el 50% dels dos pous.

Brigadistes voluntaris

Per a l'alcalde d'Arbúcies, l'element dinamitzador de l'agermanament Arbúcies-Palacagüina són els brigadistes que durant els mesos d'estiu, i des de fa cinc o sis anys, es desplacen a Palacagüina, pagant-se el viatge de la seva butxaca, per treballar en feines que tant poden ser agrícoles, educatives, com sanitàries. Un dels últims projectes en el qual l'ajuntament d'Arbúcies i els seus habitants han invertit diners ha estat la construcció d'una escola de preescolar, a més de la recollida de medicines, roba o material escolar.

Els ajuntaments, així mateix, poden participar en programes d'ajut al desenvolupament de la CEE mitjançant les ONG's, ja que la normativa comunitària no els permet fer-ho directament. La CEE també destina una partida pressupostària especial per als agermanaments, però només abasta els estats que hi pertanyen i generalment estan destinades a activitats de caire cultural, esportives o d'intercanvis juvenils.

Maria Solani
és periodista

Un agermanament efectiu

Palacagüina Madriz.
Nicaragua libre/10/3/1991

Informe final de la construcció del preescolar financiado por el Ayuntamiento y pueblo de Arbúcies, Cataluña, España, y por compañeros solidarios con el hermanamiento «Arbúcies-Palacagüina»

Jaume Soler
Alcalde de Arbúcies y compañeros consejales
Ayuntamiento de Arbúcies y Comisión Hermanamiento.

Oportuno es el momento para remitir a ustedes el informe final de la construcción del Preescolar, que magna y virtualmente es el gran aporte entre otros que nos han dado para beneficio social en nuestro pueblo. Tomando muy en cuenta cuantos desafíos circunstanciales se dieron durante el espacio y el tiempo que fué necesario para la culminación de esta gran verdad.

No hay palabras que puedan detallar con más elocuencia lo que en realidad significa en ésta vida la solidaridad. Pero dentro de la concepción del mundo florece en cada momento aunque con diferentes problemas que en nuestra esfera hacen frenar a veces cada una de las mejores intenciones del género humano.

Hermanos en éste momento que les escribimos línea por línea, o bien palabra por palabra; queremos asentar con toda claridad el precedente histórico que también a nosotros nos incluye al desirles que hemos cumplido, es cierto que un poco tarde pero seguro. En varias ocasiones queríamos demostrar a ustedes la capacidad en el marco del cumplimiento al compromiso a esta tarea más a cumplir. Para esta ocasión sí les estamos enviando con toda firmeza el detalle final de la obra.

De antemano les desimos que los niños están esperando su casa muy alegremente, considerando que ahora sí tendrán un lugar que les presente las mejores condiciones a su ambiente. Además de los cuatro números que explican el como se llevó a cabo la administración económica, con toda infabilidad es relevante mencionar la labor de todos los compañeros que de una u otra forma posibilitaron el monto económico que fue invertido en materiales y mano de obra calificada.

Por otra parte la participación directa de los compañeros que de diferentes pueblos y ciudades de Cataluña acompañaron la Brigada de Julio que trabajó por tres semanas, sufriendo la intemperie de nuestra realidad, y además las preocupaciones familiares que siempre pensarían, por supuesto al considerar las diferencias de Gobierno.

La construcción consta de tres aulas, un corredor con su andén embaldosado, un terreno suficiente cercado al contorno con malla para garantizar el menor peligro a los niños.

El aporte recibido como un ingreso disponible para la construcción fue de US\$10,500, dies mil quinientos dólares.

Agermanament ARBÚCIÉS - PALACAGÜINA

PROGRAMACIÓ D'ACTIVITATS

DISSABTE, 21 de novembre

Vinre, a les 8: Al Polígon
"MARXA I REVOLUCIÓ", trobada amb els brigadistes de Nicaragua.
— projecte d'audicions i CD-Rom.
— sopar nicaragüès amb guineu, crevetes i cafe (preu: 300 pess.).
— audició musical de Nicaragua.

DIUMENGE, 22 de novembre

Matí, a 2/4 d'11: A la Plaça de la Vila
"NICARAGUA A LA PLACA": tallers de cuina, ceràmica, joguines, artesanals... i realització d'un mural col·lectiu.

DIVENDRES, 27 de novembre

Nit, a les 10: Al Centre Polígon
Projecció de la pel·lícula "L'ATINYO".

DIMARTS, 1 de desembre

Nit, a 2/4 de 10: A la Plaça de la Vila
Projecció de l'audiovisual "NICARAGUA, UNA REVOLUCIÓ PER LA VIDA" i realització amb el consell de Nicaragua Música Arana.

DIMARTS, 8 de desembre

Matí, a 2/4 de 12: Al Polígon
Festa popular amb l'actuació de "CARLOS MEJIA GONZALEZ Y LOS DE PALACAGÜINA".
A 2/4 de 3: Dinar d'agermanament prestat pel consell Música Arana.

Dies 22 i 29 de novembre, 6 i 8 de desembre

— col·locació de taules informatives sobre l'agermanament.
— venda de llibres, destinats al projecte social.
— venda de lligats pel diari d'agermanament (preu: 1.000 pess.).